

РЕФЕРАТЫ ҚАЛАЙ ЖАЗУ КЕРЕК?

КАК НАПИСАТЬ РЕФЕРАТ?

Рефератты жазу және қорғау — білімді аттестаттаудың бір түрі.

Бірнеше ЕМЕСтер жайлы:

- Реферат — кітіптарды тікелей көшіру **ЕМЕС** және конспект **ЕМЕС**.
 - Реферат бір көзді ғана пайдаланып жазу **ЕМЕС** және баяндама **ЕМЕС**.
 - Реферат әдебиетке шолу **ЕМЕС**, яғни кітаптар жайлы жазу **ЕМЕС**.

 - ✓ Рефератта тақырып бойынша жиналған материалдар **жүйеленеді** және **жалпыланады**.
-

Написание и защита реферата — одна из форм аттестации знаний.

Несколько НЕ:

- Реферат **НЕ** копирует дословно книги и статьи и **НЕ** является конспектом.
Реферат **НЕ** пишется по одному источнику и **НЕ** является докладом.
Реферат **НЕ** может быть обзором литературы, т.е. **НЕ** рассказывает о книгах.

- ✓ В реферате **собранный по теме материал систематизируется и обобщается**.

РЕФЕРАТ БІРНЕШЕ БӨЛІМНЕН ТҰРАДЫ:

- **Титул парагы** (оку орнының талаптары бойынша рәсімделінеді);
- **Мазмұны** рефераттың әр бөлімінің беттерінің номерлері болуы керек;
- **Кіріспе;**
- **Негізгі бөлім**, тараулардан тұрады;
- **Корытынды;**
- **Қолданылған әдебиеттер тізімі.**

РЕФЕРАТ СОСТОИТ ИЗ НЕСКОЛЬКИХ ЧАСТЕЙ:

- **Титульный лист** (оформляется по требованиям учебного заведения);
- **Оглавление** (содержание) требует наличие номеров страниц на каждый раздел реферата;
- **Введение;**
- **Основная часть**, состоящая из глав;
- **Заключение;**
- **Список использованной литературы.**

КІРІСПЕДЕ ТҮСІНДІРІЛЕДІ:

- **Реферат тақырыбы несімен маңызды** (*тақырыпқа (проблемага) жеке көзқарас*), ол неге өзекті (*заманауи қозғамның тақырыпқа (проблемага) қатынасы*), қандай құндылығы бар (*зерттеушілердің ғалымдардың, тұтынушилардың қәзқарасымен*);
- **Қандай әдебиеттер қолданылды:** зерттеулер, ғылыми-көпшілік әдебиет, оқулық, авторлары кім... *Клише:* «*Рефераттың жазуға келесілер материал негіз болды...*».
- **Реферат неден тұрады** (кіріспе, бөлімдер саны, қорытынды, қосымшалар). *Клише:* «*Kіrіspede реferatтың идеясы (мақсаты) көрсетілген. Бөлім 1 ... арналған, 2 бөлім...арналған. Қорытындыда негізгі тұжырымдар келтірілген...*».

ВО ВВЕДЕНИИ ОБЪЯСНЯЕТСЯ:

- **Чем важна тема реферата** (*личное отношение к теме (проблеме), чем она актуальна (отношение современного общества к этой теме (проблеме), какую ценность представляет (с точки зрения исследователей, ученых, пользователей)*);
- **Какая литература использована:** *исследования, научно-популярная литература, учебная, кто авторы...* Клише: «*Материалом для написания реферата послужили ...*».
- **Из чего состоит реферат** (*введение, кол-во частей, заключение, приложения*). *Клише:* «*Во введении показана идея (цель) реферата. Часть I посвящена..., во 2 части ... В заключении сформулированы основные выводы...*».

РЕФЕРАТТЫҢ НЕГІЗГІ БӨЛІМІ / ОСНОВНАЯ ЧАСТЬ РЕФЕРАТА:

- Рефераттың негізгі тарауы, тақырыпты біртіндеп аштын, **бірнеше бөлімдерден тұрады.**
- Әрбір бөлім негізгі тақырыптың қандайда **бір жағын қарастырады.**
- **Келтірілген позициялар**, әдебиеттерден алынған (*дәйексөздер, цифрлар мен фактілерді көрсету, анықтамалар*) дәлелдермен **бекітіледі.**
- Егер дәлелдеулер қолданылған әдебиеттердің авторларынан алынған болса – **дереккөздерге сілтеме ретінде ресімделеді.**
- **Сілтемелер мәтіндегі сілтеме жасалынған сөйлемнен немесе абзацтан кейін көрсетіледі**, мұнда сілтеменің реттік нөмірі және кітаптың немесе мақаланың мәліметтері жазылады (мысалы: ...[1], [1, 2]).
- **Әр бөлімнің сонында қорытынды жасалынады.** (*Клише: «Сонымен,.. Келесі қорытынды жасауга болады...»*)
- **Основная часть реферата состоит из нескольких разделов**, постепенно раскрывающих тему.
- **Каждый из разделов рассматривает какую-либо из сторон основной темы.**
- **Утверждения позиций подкрепляются доказательствами**, взятыми из литературы (*цитирование, указание цифр, фактов, определения*).
- Если доказательства заимствованы у автора используемой литературы - это **оформляется как ссылка на источник** и имеет порядковый номер.
- **Ссылки указываются после ссылаемого предложения или абзаца**, где пишется порядковый номер ссылки и данные книги или статьи (*например: ...[1] или [1, 2]*).
- **В конце каждого раздела основной части обязательно формулируется вывод.** (*Клише: «Таким образом,.. Можно сделать заключение, что... В итоге можно прийти к выводу...»*)

ҚОРЫТЫНДЫ / ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Қорытындыда (*өте қысқаша*) тұжырымдалынады:

- негізгі тақырып бойынша жалпы қорытындылар,
- зерттеулердің перспективалары,
- мәселені шешуге және қолданылған әдебиеттердің авторларының ұстанымдарына, олармен келісу немесе келіспеу жайлы, жеке көзқарас.

В заключении (*очень кратко*) формулируются:

- общие выводы по основной теме,
- перспективы развития исследования,
- собственный взгляд на решение проблемы и на позиции авторов используемой литературы, о своем согласии или несогласии с ними.

Әдебиеттер тізімі / Список литературы:

- **Әдебиеттер тізімі белгілі бір ережелерге сәйкес реферат сонында алфавиттік тәртіппен жасалады.**
- Список литературы составляется в алфавитном порядке в конце реферата по определенным правилам.

Кітаптарды сипаттау / Описание книг:

- *Автор(ы). Заглавие. - Место издания: Издательство, год издания. - Страницы.*
- Талапов В. В. Технология BIM: Суть и особенности внедрения информационного моделирования зданий учеб. пособие. - М.: ДМК ПРЕСС, 2015. – 410 с.

Мақалаларды сипаттау / Описание статей:

- *Автор(ы). Заглавие //Название журнала. - Год. - Номер. - Страницы статьи.*
- Козлова Т. И. Информационная модель недвижимого объекта культурного наследия как новый инструмент работы в музеефикационной практике //Вестник Томского государственного университета. – 2021. № 3. С. 33–37.

РЕФЕРАТПЕН ЖҰМЫС ЖАСАУ КЕЗЕҢДЕРІ: ӘТАПЫ (ПЛАН) РАБОТЫ НАД РЕФЕРАТОМ:

- **Тақырып тандау** (немесе оқытушы береді).
- **Осы тақырыпта қандай тапсырма, проблема бар екенін және оны шешу жолдарын анықтау.** Ол үшін тақырып атауын сұраққа айналдыру керек.
- **Таңдалған тақырып бойынша кітаптар мен мақалаларды табу** (кем дегенде 3-5 дереккөз). Осы әдебиеттер тізімін жасау.
- **Кітаптар мен мақалалардан үзінділер жасау.** (Түсініксіз сөздер мен сөз тіркестеріне назар аудару, олардың анықтамалық әдебиеттегі мағынасын нақтылау).
- **Рефераттың негізгі бөлігінің жоспарын жасау.**
- **Рефератты жазу.**
- Егер рефератты аудында қорғау қажет болса, **5-7 минутқа** (одан артық емес) **хабарлама дайындау** керек.

- **Выбрать тему** (или тема может задаваться преподавателем).
- **Определить, какая именно задача, проблема существует по этой теме и пути её решения.** Для этого нужно название темы превратить в вопрос.
- **Найти книги и статьи по выбранной теме** (не менее 3-5-ти источников). **Сделать список этой литературы.**
- **Сделать выписки из книг и статей.** (*Обратить внимание на непонятные слова и выражения, уточнить их значение в справочной литературе.*)
- **Составить план основной части реферата.**
- **Написать реферат.**
- Если требуется защитить реферат, то **составить сообщение на 5-7 минут**, не более.

РЕФЕРАТЫ РӘСІМДЕУГЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР:

ТРЕБОВАНИЯ К ОФОРМЛЕНИЮ РЕФЕРАТА:

- Шрифт: **TimesNewRoman, 14**
- Межстрочный интервал: **1**
- Выравнивание текста: **по ширине**
- Абзацный отступ: **1,25 см**
- Левое поле – **3 см**
- Правое поле – **1,5 см**
- Верхнее и нижнее поля – **2 см.**
- **Объем реферата:** Вместе с титульным листом, содержанием и списком литературы максимальный объем текста составляет **до 20 листов** (формата А4).
- **Оформление реферата регламентируется** не только методическими рекомендациями учебного заведения, но и требованиями следующих государственных стандартов:
 - [ГОСТ 2.105-95](#)
 - [ГОСТ 7.1-2003](#)